

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2010/31/EU om bygningers energimæssige ydeevne

(COM(2016) 765 final — 2016/0381 (COD))

(2017/C 246/08)

Ordfører: **Baiba MILTOVIČA**

Medordfører: **Isabel CAÑO AGUILAR**

Anmodning om udtalelse	Europa-Parlamentet, 12.12.2016 Rådet, 21.12.2016
Retsgrundlag	Artikel 194, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
Kompetence	Sektionen for Transport, Energi, Infrastruktur og Informationssamfundet
Vedtaget i sektionen	11.4.2017
Vedtaget på plenarforsamlingen	26.4.2017
Plenarforsamling nr.	525
Resultat af afstemningen	157/0/1
(for/imod/hverken for eller imod)	

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. Det foreliggende forslag til direktiv forbedrer og udvider tidligere lovgivningstiltag med det sigte at øge energieffektiviteten i bygninger. Dets virkning vil blive bedømt på, i hvor høj grad det bidrager til de vigtigste mål med energiunionen, men da dets fokus er på bygninger, må dets bidrag til sociale og økonomiske målsætninger (især nedbringelse af energifattigdommen, bibeholde adgangen til økonomisk overkommelige boliger og mulighederne for at mindske energiudgifterne) tillige betragtes som væsentligt.

1.2. EØSU mener, at direktivet bør indeholde mere konkrete forslag til, hvordan energifattigdommen mindskes. Der bør bl.a. være klarere retningslinjer for det krævede indhold af nationale definitioner af energifattigdom, en referencedefinition, der kan bruges til at vurdere, hvor omfattende en tilgang der anlægges i de nationale planer, og levering af rådgivning og koordinering af foranstaltninger gennem et uafhængigt, forbrugerorienteret centralt kontaktpunkt eller agentur.

1.3. EØSU mener, at medlemsstaterne i deres egne nationale planer vil være nødsaget til at stræbe efter det højere ambitionsniveau, der er skitseret i den alternative løsningsmodel III (som præsenteret i Kommissionens ledsagende konsekvensanalyse), men forblive inden for rammerne af den lovgivningsmæssige tilgang, der er valgt med løsningsmodel II, som er grundlaget for revisionen af direktivet. Dette vil være nødvendigt for at sætte gang i en udvikling, der på langt sigt sikrer opfyldelsen af Parisaftalens ambitiøse mål.

1.4. Det anbefales, at de nationale bygningsrenoveringsstrategier finder støtte i dette direktiv via et krav om at fremlægge konkrete sektormål og en referencemetodologi til kvantificering af forbedringer. Der bør endvidere gennem en stram vejledning specificeres et mindsteniveau for energieffektivitet i renoverede offentlige bygninger og erhvervsbygninger.

1.5. Direktivet udnyttes ikke som en mulighed for at fremme »grønne« realkreditlån, tilkoblingen af vedvarende energi til fjernvarmesystemer, foranstaltninger til energilagring i bolig- og erhvervsbyggeri, bedre efteruddannelsesordninger for installatører og istandsættelsesarbejdere og andre tekniske, økonomiske og skattemæssige foranstaltninger, som kunne forøge energieffektiviteten i bygninger. Selv om der er støtte at hente til den slags foranstaltninger andre steder, kan direktivets nedtonede tilgang kun berettiges, hvis det fremmer fleksibilitet og ambitiøse foranstaltninger. EØSU opfordrer Kommissionen til at følge gennemførelsen og virkningen af direktivet nøje og være indstillet på hurtigt at tage opgraderings- og revisionsmekanismen i forslaget til forvaltningsforordning i brug.

1.6. Der bør træffes yderligere foranstaltninger for at fremme sammenligneligheden mellem medlemsstaterne af de beregningsmetoder, der anvendes til energiattester, hvilket også ville lette en sammenligning af attesterne.

1.7. Der bør fremsættes flere forslag til, hvordan private og ikkekommunale udlejere af sociale boliger kan gives flere incitamenter til at investere i renovering af ældre ejendomme.

1.8. Det ikke særligt konkrete forslag om en »intelligensindikator« skal inkludere bygningens beboeres muligheder for at vurdere energieffektiviteten og for at kontrollere og gøre egenproduktion og forbrug af vedvarende energi lettere samt nedbringe energiregningen.

1.9. EØSU opfordrer i særdeleshed til en anerkendelse af, at de lokale myndigheder kan fremme og koordinere energieffektiviseringsprogrammer, og gør opmærksom på borgmesterpagtens voksende potentiale på dette område.

1.10. EØSU fremhæver behovet for at skabe incitamenter for opførelse og renovering af bygninger, der er en sektor, hvor SMV'er står for 83 % af den samlede beskæftigelse (OECD: *Small Businesses, Job Creation and Growth*).

1.11. EØSU konstaterer, at uden innovation vil det ikke være muligt at øge bygningers energimæssige ydeevne. EU er ved at blive overhalet på området for lavemissionsenergiteknologier, og under 15 % af arbejdspladserne i sektoren findes i dag i EU. Der er behov for en indsats inden for efteruddannelse i de færdigheder, der kræves i disse højt specialiserede sektorer.

1.12. Initiativet »intelligent finansiering af intelligente bygninger« og mulighederne for at knytte det sammen med Junckerplanens ambitioner er et positivt tiltag, som udvalget hilser velkommen.

2. Indledning

2.1. Direktivet indgår i pakken om »Ren energi til alle europæere«, der skal tilføre energiunionen et konkret indhold og øge bevidstheden om og forståelsen af, at omstillingen til ren energi er fremtidens vækstsektor. Energi i bygninger tegner sig for 40 % af det samlede forbrug i EU. Der gøres hele tiden betydelige fremskridt i både nyopførte og renoverede bygningers energieffektivitet. Dette er til dels resultatet af 15 år med lovinitiativer på EU-niveau, og alligevel er der stadig meget store uudnyttede muligheder for at forbedre effektiviteten og levere andre sociale goder.

2.2. Trods tekniske fremskridt, relevante understøttende data og brug af de disponible offentlige midler via finansielle instrumenter er bygningsmassen ikke blevet væsentligt forbedret — 75 % af bygningerne i EU er fortsat energiineffektive.

2.3. De globale klimapåvirkninger og initiativer for at styrke den europæiske energipolitik har sat skub i udviklingen, men nogle grundlæggende og komplekse spørgsmål henstår stadig, og større fremskridt havde nok været forventet. Uden handling bliver det meget svært at nå klima- og energimålene for 2030 og 2050. Potentialet for at nedbringe energiforbruget i bygninger med 5 % — 6 % og mindske CO₂-udledningen med ca. 5 % findes. Men da kun 0,4 % — 1,2 % af bygningsmassen årligt renoveres/forbedres, er det klart, at udviklingen er nødt til at gå hurtigere.

2.4. Det heri omhandlede direktiv ændrer det tidligere direktiv om samme emne fra 2010, som igen var en omarbejdning af direktivet fra 2002. Omarbejdningen i 2010 indebar meget omfattende ændringer af teksten fra 2002. Mere specifikt indeholdt det en anerkendelse af den stigende betydning af energieffektivitet i bygninger og som bidrag til politiske mål. Der blev taget højde for udviklingen inden for den tekniske forståelse med tilpasninger på baggrund af otte års praktiske erfaringer, og der blev rettet fokus mod det helt afgørende behov for at fastlægge regler for og forbedre medlemsstaternes håndtering af spørgsmålne.

2.5. Det foreliggende forslag til revision er betydeligt kortere end det tidligere direktiv, men tilgangen er den samme. Navnlig lægger det op til langsigtede bygningsreoveringsstrategier og brug af intelligent teknologi i bygninger, og de eksisterende regler strømlines. Det er resultatet af en omfattende evaluering af direktivet fra 2010 og en detaljeret konsekvensanalyse af mulige strategier for videre handling. Løsningsmodellen med meget stor virkning, løsningsmodel III, blev overvejende på grund af omkostningerne på kort sigt, indgreb i nærhedsprincippet og politisk realisme afvist til fordel for et lavere potentielt ambitionsniveau — løsningsmodel II.

2.6. Alle interessenter ønsker imidlertid at se markante forbedringer. Sektoren beskæftiger 18 millioner mennesker direkte og bidrager med ca. 9 % af EU's BNP. Udfordringen består i at finde en balance mellem prisvenlighed og bolig- og erhvervsboligmarkedernes behov på den ene side og de sociale og klimarelaterede mål på den anden side.

3. Resumé af Kommissionens forslag

3.1. Direktivet består af en række ændringer, som styrker de nuværende bestemmelser i direktiv 2010/31/EU og forenkler visse aspekter. De vigtigste punkter er:

- Definitionen af »tekniske bygningsinstallationer« udvides til også at omfatte intelligent bygningsteknologi og foranstaltninger vedrørende elektromobilitet.
- Bestemmelsen i energieffektivitetsdirektivet fra 2012 om langsigtede nationale reoveringsstrategier er flyttet til dette direktiv.
- Medlemsstaterne skal fastlægge en køreplan med klare milepæle og foranstaltninger til at nå det langsigtede mål for 2050 om at dekarbonisere deres nationale bygningsmasse med specifikke milepæle for 2030. Dette skal også bidrage til at afhjælpe energifattigdommen.
- Incitamenter for investeringer med en bestemmelse om, at medlemsstaterne kan aggregere og afhjælpe risikoen ved projekter og anvende offentlige midler til at mobilisere privat finansiering og rette op på kritiske områder, hvor markedet svigter.
- Medlemsstaterne kan fastlægge krav, som sikrer, at erhvervsbygninger udstyres med bygningsautomatik og reguleringssystemer.
- Medlemsstaterne kan fastsætte krav, der sikrer, at beboelsejendomme med centraliserede tekniske bygningsinstallationer udstyres med kontinuerlig elektronisk overvågning og effektive reguleringsfunktionaliteter, der gør det muligt at sikre en optimal produktion, distribution og anvendelse af energi.
- Medlemsstaterne skal træffe de foranstaltninger, der er nødvendige til regelmæssigt eftersyn af de tilgængelige dele af klimaanlæg i erhvervsbygninger og beboelsejendomme med centraliserede tekniske bygningsinstallationer.
- Bestemmelse om, at medlemsstaterne skal oplyse ejere eller lejere af bygninger om energiattester, om deres formål og målsætning, om omkostningseffektive måder, hvorpå bygningens energimæssige ydeevne kan forbedres.
- Bestemmelser om, at det skal være obligatorisk at installere ladestandere (eller kabelføring) til elektriske køretøjer i en stor andel af nye bygninger og i nogle eksisterende bygninger, der reoveres.

- Ændringer i de tekniske bygningsinstallationer skal registreres, vurderes og gøres tilgængelige.
- Forslag om udvikling af en »intelligensindikator« til at supplere de eksisterende oplysninger om bygningseffektivitet.
- En udtrykkelig forbindelse mellem de finansielle foranstaltninger til bygningsrenovering og den opnåede grad af energieffektivitet.

4. Generelle og særlige bemærkninger

4.1. EØSU bifalder det fortsatte fokus på energieffektivitet i bygninger, men finder det særligt bekymrende, at energifattigdom ikke behandles i tilstrækkelig grad, da det er almindeligt anerkendt som et stort socialt problem, hvilket udvalget tillige har påpeget i tidligere udtalelser ⁽¹⁾.

4.2. Tilgangen må være bredere og mere ambitiøs. De mål for emissionsreduktion og energieffektivitet, som EU allerede har fastsat, og ikrafttrædelsen af den stærkt ambitiøse Parisaftale i oktober 2016 stiller krav om en mere robust indsats, ikke mindst da en forhistorie med manglende overholdelse af tidligere forslag giver en formodning om, at bygninger fortsat er et problemområde.

4.3. Udvalget har nogle forbehold over for valget af løsningsmodel II (som skitseret i konsekvensanalysen) som grundlaget for at fremsætte denne ændrede lovgivning. Uagtet at løsningsmodel III indebærer obligatoriske tiltag af et omfang, der langt fra er omkostningsoptimalt (et synspunkt, som EØSU ikke er enig i), er det klart, at den markant mere ambitiøse løsningsmodel III med en 2-3 gange større indvirkning på klimaet, effektiviteten og opfyldelsen af sociale målsætninger sandsynligvis er nødvendig for at sætte gang i en udvikling, der på langt sigt sikrer opfyldelsen af Parisaftalens ambitiøse mål. Medlemsstaterne vil derfor i deres egne nationale planer være nødsaget til at stræbe efter det højere ambitionsniveau, der er skitseret i den alternative løsningsmodel III (som præsenteret i Kommissionens ledsagende konsekvensanalyse), men forblive inden for rammerne af den lovgivningsmæssige tilgang, der er valgt med løsningsmodel II.

4.4. De seneste analyser af medlemsstaternes bygningsrenoveringsstrategier er overordnet positive (Det Fælles Forskningscenter (2016): Sammenfattende rapport om vurdering af medlemsstaternes bygningsrenoveringsstrategier). Dette område er omfattet af direktivet om energieffektivitet. For øjeblikket er der imidlertid ingen fælles standard for, hvad »renovering« er. Et krav i direktivet om bygningers energimæssige ydeevne om at fremlægge konkrete sektormål og en referencemetodologi til kvantificering af forbedringer med en tærskel for, hvornår der kan modtages »renoveringsstøtte«, ville være til stor nytte. I tillæg til sådanne mål bør der etableres en stram vejledning om opnåelse af et mindsteniveau for energieffektivitet i renoverede offentlige bygninger og erhvervsbygninger.

4.5. Direktivet udvider kravene vedrørende en national database over energiattester, og en offentlig database for hele EU indeholdende anonymiserede nationale data vedrørende de nationale renoveringsstrategier ville være nyttig og kunne knyttes sammen med den e-rapporteringsplatform, der foreslås i forordningen om forvaltningen af energiunionen. I den henseende bør direktivet indeholde udtrykkelige retningslinjer for sammenligning af beregningsmetoder, hvilket igen ville lette sammenligningen af energiattester.

4.6. Selv om der ikke er nogen grund til, at de nationale planer ikke skulle dække dette område, indeholder direktivet ingen forslag til, hvordan private og ikkekommunale udlejere af sociale boliger kan gives flere incitamentter til at investere i renovering af ældre ejendomme. Når lejerne betaler energiregningen direkte, ser udlejerne ofte ingen gevinst for dem selv ved at forbedre bygningseffektiviteten. Lejeboliger udgør i nogle lande en stor andel af boligmassen. Boligudgifter og energifattigdom påvirkes i høj grad af bygningernes energimæssige ydeevne, hvorfor adgang til finansielle instrumenter til støtte for renovering er helt afgørende. I de fleste tilfælde kan kommuner, sammenslutninger af udlejere og ejere få lån til omfattende forbedringer af effektiviteten i etageejendomme. Alligevel skaber prohibitive finansierings- og kontraktvilkår og låneadgang hindringer for mange.

⁽¹⁾ EUT C 341 af 21.11.2013, s. 21, EUT C 424 af 26.11.2014, s. 64, EUT C 82 af 3.3.2016, s. 22, EUT C 34 af 2.2.2017, s. 78.

4.7. Incitamentet for »grønne« realkreditlån er en foranstaltning, der bør fremmes i direktivet. Det er ligeledes vigtigt at gøre det nemmere at inddrage små renoveringer, der anvender bedste praksis, og effektivitetsprogrammer i nogle større rammer, som giver mulighed for at trække på finansieringspakker.

4.8. I strategien for opvarmning og køling fra 2016 (COM(2016) 51 final) var der særligt fokus på de gevinster, der kan indhentes gennem renovering og udskiftning af fjernvarmesystemer sammen med vedvarende energi. Fjernvarme og byløsninger betragtes almindeligvis som en infrastrukturkomponent i byggeri og skal derfor specifikt fremmes med en klart formuleret holdning i direktivet, så dette afspejles i byplanlægningen.

4.9. Det er værd at bemærke, at klima- og energimålene er knyttet sammen med lavemissionsenergiteknologier og mere bæredygtige bygninger, som skal opfylde energieffektivitetsmålene. Disse afhænger i stigende grad af centrale støtteteknologier inden for avancerede materialer (ikkejernholdige metaller, stål, glas, plastik osv.), og uden innovation bliver det umuligt at øge bygningers energimæssige ydeevne. Omkring 5 % af de avancerede materialer, der produceres i dag, anvendes i lavemissionsenergiteknologier og mere bæredygtige bygninger, og disse markeder er i hurtig udvikling.

4.10. EU er ved at blive overhalet på området for lavemissionsenergiteknologier, og under 15 % af arbejdspladserne i sektoren findes i dag i EU (ca. 1,1 mio. direkte og indirekte arbejdspladser). Også for så vidt angår de avancerede materialer, der skal bruges til disse teknologier, skærpes den internationale konkurrence, og uden de rigtige »teknologi-push/markeds-pull«-politikker vil innovation og produktion fortsat flytte væk fra EU. Man må heller ikke glemme efteruddannelse i de nye færdigheder, der kræves i disse højt specialiserede sektorer.

4.11. EØSU støtter udviklingen af elektromobilitet for bredere dekarbonisering af økonomien, men sætter spørgsmålstegn ved behovet for en så stor detaljeringsgrad og sådanne foranstaltningers indvirkning på prisoverkommelighed for boliger og erhvervsjendomme og på offentlige myndigheders valgfrihed i at opnå elektromobilitet. Et andet vigtigt og komplementært område, energilagring, omtales i begrundelsen, men der er ingen videre uddybning heraf i direktivet, trods det at der er tale om en teknologi, der sandsynligvis vil udvikle sig hurtigt og være overkommelig i pris.

4.12. Ligeledes skaber den tydelige vækst i decentraliseret produktion af vedvarende energi muligheder for integration med effektiviseringsforanstaltninger i bygninger, der ikke er tilsluttet gasnettet, og for en overgang til brug af vedvarende energi til opvarmning og køling. Dette bør specifikt fremmes.

4.13. Ændringerne med henblik på en forøget satsning på intelligente bygninger (offentlige bygninger, erhvervs- og boligbyggeri) er relativt beskedne og bør udbygges og gøres mere konkrete.

4.14. Forslaget om en »intelligensindikator« til måling af en bygnings kapacitet til at anvende IKT og elektroniske systemer til optimering af driften og interaktion med nettet vil skulle uddybes yderligere, men idéen er god. Målet bør være at udvikle en transparent og anvendelig indikator, der tilføjer energiattesten en merværdi, men uden at der indføres krav om unødvendig indsamling af data eller analysearbejde. En indikator af den type skal angive bygningens beboeres muligheder for at vurdere energieffektiviteten og for at kontrollere og gøre egenproduktion og forbrug af vedvarende energi lettere samt nedbringe energiregningen.

4.15. Energifattigdom identificeres som et problem, der bør løses ved at fastlægge milepæle for fremskridt i retning mod dekarbonisering af bygningsmassen. Direktivet indeholder imidlertid ingen ramme for en politik, der kan understøtte udviklingen af en omkostningseffektiv indsats over for energifattigdom, der bl.a. forårsages af energiineffektive beboelsesejendomme. EØSU mener, at dette kunne være omfattet af direktivets anvendelsesområde, og foreslår tilføjelse af en række nye ændringer herom til de relevante artikler i direktivet fra 2012. Dette ville understøtte kravene i forslaget til forordning om forvaltning af energiunionen om, at medlemsstaterne skal vurdere og fremlægge konkrete politikker, foranstaltninger og aktioner for at komme energifattigdommen til livs.

4.16. EØSU anbefaler derfor, at direktivet opstiller kriterier for indarbejdelse af en referencedefinition af energifattigdom, og at der også i selve direktivet formuleres et forslag til en referencedefinition. Medlemsstaterne skal ikke være forpligtede at vedtage en sådan definition til national brug, men den ville angive kriterier for indberetning under nationale energi- og klimaplaner. En sådan definition har gjort det muligt for nogle lande at vurdere udviklingen — eller manglen på udvikling — i retning mod at komme energifattigdom til livs, men EØSU anerkender, at de mange forskellige faktorer, der forårsager problemet, muligvis kræver en prioritering af særlige nationale faktorer.

4.17. Følgelig opfordrer EØSU medlemsstaterne til at anlægge en fuldt koordineret tilgang til energifattigdom, herunder en forståelse af betydningen af og den effektivitet, der kan opnås, med energieffektive bygninger, finansielle indgreb (herunder sociale takster og metoder til imødegåelse af fattigdommen), forbrugerrådgivning om valg af leverandør og takster og oplysning om nemt opnåelige energibesparelser. For at maksimere effektiviteten er det vigtigt, at det er ét uafhængigt, forbrugerorienteret centralt kontaktpunkt eller organ, der leverer rådgivningen og koordinerer foranstaltningerne.

4.18. Adskillige uafhængige studier og rapporter udarbejdet af Kommissionen viser, at medlemsstaterne ikke gennemfører kravene i direktivet om bygningers energimæssige ydeevne lige hurtigt og lige effektivt. Problemområderne er bl.a.:

- Problemer med gennemførelse og fortolkning, hvilket Kommissionen vedvarende griber ind over for ved hjælp af håndhævmekanismer. Dette kræver, at adskillige medlemsstater i højere grad anerkender den helt centrale betydning af bygningers energieffektivitet for energi- og klimamålene og for de nationale renoveringsstrategier. EØSU opfordrer Generaldirektoratet for Energi til fortsat at føre tæt tilsyn med gennemførelsen og gribe hurtigt ind med iværksættelse af overtrædelsesprocedurer.
- Kvaliteten og sammenligneligheden af energiattester. Konkret harmonisering af EU-kravene til kvalificerede eksperter og certificeringsorganer og indførelse af kvalitetstjek af energiattester ville være nyttigt. Videreudvikling af energiattesterne, så de indeholder flere tekniske oplysninger og anbefalinger til forbedringer ville være et andet godt tiltag.
- EØSU bemærker, at direktivets metode til at forbinde finansielle incitamenter til energiattester kun giver mulighed for en efterfølgende udbetaling af denne støtte, eftersom udbetalingen afhænger af en sammenligning af »før« og »efter« energiattesten. Dette er kontraproduktivt i forhold til energieffektivitet, da renoveringer, der afhænger af tilskud, ikke kan foregå, medmindre ejeren er sikker på at modtage støtten inden renoveringen.
- Anvendelsen af de europæiske struktur- og investeringsfonde og specifikt fondene under samhørighedspolitikken. Under Den Europæiske Fond for Regionaludvikling afsættes en mindsteandel af midlerne til omstillingen til en lavemissionsøkonomi i alle sektorer, og alligevel er der store forskelle mellem medlemsstaterne i anvendelsen af disse midler til energieffektivisering af bygninger. Der findes en klar fortolkningsvejledning, men der er behov for yderligere tilskyndelse til at anvende disse midler.
- Støtte til relevant teknisk uddannelse inden for bygningsrenovering, især for de mere end 90 % af europæiske bygge- og anlægsvirksomheder, der er SMV'er.

4.19. Udvalget konstaterer, at de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene) og især fondene for samhørighedspolitikken i programmeringsperioden 2014-2020 forventes at spille en stor rolle i forbindelse med indretning og opførelse af bygninger. For øjeblikket er der mange hindringer, der skal fjernes, først og fremmest begrænset adgang til finansiering, høje startomkostninger, relativt lange tilbagebetalingsperioder, en kreditrisiko, der opfattes som højere ved investeringer i bæredygtig energi, konkurrerende prioriteter for ejerne af ejendommene osv. (Kommissionen: *Technical guidance — Financing the energy renovation of buildings with Cohesion Policy funding*). Initiativet »intelligent finansiering af intelligente bygninger« er et positivt tiltag i retning mod at overvinde nogle af disse problemer, og der findes muligheder for at udnytte ambitionerne i Junckerplanen til at frigøre flere investeringer på dette område.

4.20. Fastlæggelse af de rette prioriteter og ansvarsområder for de lokale myndigheder er derfor afgørende for at sikre, at de disponible programmidler bruges med maksimal effekt med henblik på at opfylde mere end blot de minimumskrav (f. eks. kravene til energimæssig ydeevne, energisyn osv.), der er fastlagt i medlemsstaterne, og den finansiering, der stilles til rådighed, bør forøges i takt med ambitionsniveauet.

4.21. EØSU bemærker navnlig, at borgmesterpagten rummer et potentiale i den henseende. Mere end 7 000 kommuner deltager nu, og underskriverne af pagten forpligter sig til at iværksætte de nødvendige foranstaltninger vedrørende energieffektivisering og vedvarende energi gennem vedtagelse af handlingsplaner for bæredygtig energi. Mobilisering af byer, hvor langt de fleste bygninger findes, er et lokalt initiativ med globale virkninger.

4.22. Intentionerne med direktivet er generelt blevet godt modtaget af flertallet af interessenter i bygge- og anlægssektoren og af repræsentanter for ejere og lejere af både erhvervs- og boligbyggeri. Ikke desto mindre vil den hidtidige udvikling i retning mod energieffektivitet kun kunne fortsætte, hvis der er vilje til samarbejde, dialog og et positivt engagement.

Bruxelles, den 26. april 2017.

Georges DASSIS
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg
